

Het verminderen van de kwetsbaarheid van bedrijventerreinen voor ondermijning

Risicotaxatietool bedrijventerreinen

Voor een toekomstbestendig, ondernemend Brabant zijn florierende bedrijventerreinen essentieel. Op florierende bedrijventerreinen zitten bedrijven waar we in Brabant erg trots op zijn: ze dragen bij aan een vitale samenleving en economie, innoveren, bieden werkgelegenheid. Maar op bedrijventerreinen komt ook ondermijnende criminaliteit voor. Ondermijning heeft een ontwrichtende werking op gehele samenleving. Ook op de bonafide ondernemers op de terreinen.

Georganiseerde, ondermijnende criminaliteit bestaat uit veel soorten criminaliteit en activiteiten die daarmee samenhangen. Bij activiteiten maakt de georganiseerde criminaliteit gebruik van diensten uit de bovenwereld.

Criminelen schuwen het niet om legale partijen te beïnvloeden of te onderdrukken. Denk daarbij aan volksvertegenwoordigers, ambtenaren en onschuldige burgers. Daarbij passen criminelen soms ook geweld toe. Het effect is dat bovenwereld en onderwereld met elkaar verweven raken. Dit ondermijnt en bedreigt onze samenleving en rechtsstaat. (Rijksoverheid.nl)

Voor provincie en lokale overheden ligt er een opgave om (gezamenlijk) ondermijnende criminaliteit aan te pakken en inwoners en bedrijven weerbaarder te maken tegen deze vormen van criminaliteit. Daarom ontwikkelden CentERdata en Avans Hogeschool in opdracht van provincies Gelderland en Noord-Brabant de Risicotaxatietool bedrijventerreinen.

Wat leest u in deze tekst?

De Risicotaxatietool bedrijventerreinen bestaat uit twee onderdelen, die met elkaar samenhangen:

1. Een dashboard
2. Een handelingsperspectief

Op het dashboard is te zien welke bedrijventerreinen in een gemeente relatief kwetsbaar zijn voor ondermijnende criminaliteit. Dit overzicht helpt gemeenten om te prioriteren met welke terreinen ze (als eerste) aan de slag kunnen gaan. Het handelingsperspectief biedt gemeenten handvatten en instrumenten om aan de slag te gaan met de preventie en aanpak van ondermijning. Aanvullend biedt de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland een Toolbox bedrijventerreinen aan met daarin concrete handvatten waarmee gemeenten kwetsbare bedrijventerreinen verder in kaart kunnen brengen en enkele tools om met de aanpak aan de gang te gaan.

1. Dashboard:

Hoe kwetsbaar zijn bedrijventerreinen en welke factoren dragen daaraan bij?

2. Handelingsperspectief:

Wat kunnen overheden doen om de kwetsbaarheid tegen te gaan?

3. Toolbox RIEC:

Concrete handvatten om het informatiebeeld aan te vullen en aan de slag te gaan.

1. Gebruik van het dashboard

Het dashboard maakt het mogelijk per gemeente en per bedrijventerrein een uitdraai te maken. Hiermee kunnen gemeenten per bedrijventerrein in hun eigen gemeente (de factsheet) een beeld krijgen van de relatieve kwetsbaarheid of weerbaarheid van dat terrein.

Het dashboard geeft het risico weer op drie vormen van ondermijnende criminaliteit: drugs, witwassen en algemeen. Dit resultaat uit het dashboard geeft een verwachting weer over de kans op ondermijning op basis van een grote hoeveelheid data over het bedrijventerrein en de directe omgeving. Daarnaast geeft de factsheet een beeld van de kenmerken van het terrein en de combinatie van specifieke indicatoren die de relatieve kwetsbaarheid bepalen.

Aan de slag:

- **Informereren:** afspraak maken met de provincie om een beeld vormen van hoe het staat met de relatieve kwetsbaarheid van terreinen binnen een gemeente.
- **Prioriteren:** bepalen met welk(e) terrein(en) een gemeente het beste als eerste aan de slag kan.
- **Richting geven:** de specifieke combinatie van indicatoren die de kans op ondermijning vergroten, kan richting geven aan de keuze voor een aanpak gericht op preventie of interventie.

Ben je adviseur Veiligheid, Economie of Werklocaties en wil je inzicht in de bedrijventerreinen in jouw gemeente? Maak een afspraak met provincie Noord-Brabant door een e-mail te sturen naar weerbaar@brabant.nl.

2. Handelingsperspectief voor gemeenten

Informereren

Het is van belang dat gemeenten het beeld uit het dashboard van geprioriteerde terreinen verrijken met extra informatie. Het dashboard geeft namelijk alleen maar inzicht in de mate van kwetsbaarheid. Dat betekent: zelf aanvullende gegevens over het bedrijventerrein verzamelen, bestaande, maar verspreid aanwezige informatie tussen gemeentelijke onderdelen uitwisselen, maar bijvoorbeeld ook door vaker aanwezig te zijn op de terreinen.

Agenderen

Een individuele gemeente kan ondermijnende criminaliteit op een bedrijventerrein niet alleen te lijf. Georganiseerde criminaliteit vraagt om een georganiseerde aanpak. Daarom is het belangrijk om het onderwerp en de verzamelde informatie te agenderen. Bij gemeenten, regio's, provincie en tijdens overleggen met andere organisaties en overheden, zoals parkmanagement, politie, omgevingsdiensten en waterschappen. Maar ook bij bedrijven, om hen bewust te maken van de verschillende verschijningsvormen van ondermijning en om hun eigen weerbaarheid te vergroten. Ondermijning moet als thema concurreren met een veelheid aan andere belangrijke thema's. Maar het is noodzakelijk om het thema te agenderen voor (bestuurlijke) overleggen, zodat partijen aan de slag kunnen met het ontwikkelen van een gezamenlijk beeld van de situatie en een gezamenlijke aanpak.

Aan de slag:

- **Agenderen:** het onderwerp ondermijning op bedrijventerreinen agenderen voor (regionale) overleggen.
- **Prioriteren:** het onderwerp als prioriteit bestempelen om te komen tot een gezamenlijke aanpak.

Aanpakken

Het dashboard geeft inzicht in de specifieke kenmerken van een bedrijventerrein die bijdragen aan de relatieve kwetsbaarheid. Enkele van deze kenmerken zijn beïnvloedbaar. De gemeente kan een bijdrage leveren aan omgevingskenmerken, zoals de kwaliteit van gebouwen en een prettige, veilige en goed verlichte openbare kwaliteit. De gemeente kan ook bijdragen aan ondernemerskenmerken. Bijvoorbeeld door te sturen op het vestigingsbeleid van een bedrijventerrein of door te investeren in de organisatiegraad van ondernemers op een terrein. Dan kan bijvoorbeeld door een subsidie beschikbaar te stellen voor de oprichting van een BIZ – Bedrijveninvesteringszone of ondernemersvereniging. Verder kunnen ondernemers (en gemeenten) afspraken maken over het opknappen en/of de beveiling van een terrein. Ten slotte kunnen gemeenten gebruikmaken van onder meer de waardevolle instrumenten uit de toolbox bedrijventerreinen van Taskforce-RIEC Zeeland-Brabant.

Aan de slag:

- **Aanpakken:** inzet op beïnvloedbare (omgevings/ondernemers) factoren en gebruik van de toolbox bedrijventerreinen.

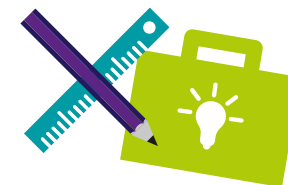
Ben je adviseur Veiligheid of Werklocaties en wil je met een specifiek bedrijventerrein aan de slag? Plan dan een intakegesprek en/of zelfscan bij Taskforce RIEC Brabant-Zeeland. Stuur een e-mail naar informatiebeeld@taskforce-riec.nl. Of check alle tools op <http://www.kennisplatformondermijning.nl/>.

3. Toolbox bedrijventerreinen

De toolbox bedrijventerreinen van Taskforce-RIEC Zeeland-Brabant bevat handvatten die een verdieping kunnen geven op de beelden uit het dashboard. Het is een van de belangrijkste onderdelen uit het handelingsperspectief en biedt praktische instrumenten om direct over te gaan tot actie.

De handvatten dragen bij aan een beter informatiebeeld van een bedrijventerrein voor interventies op maat, een hulpmiddel voor het uitvoeren van fysieke observaties op een terrein (de webapplicatie risicotaxatietool.nl), een verzameling mogelijkheden voor gemeenten om preventieve maatregelen of interventies in te zetten, enkele handige tools en factsheets om bedrijven weerbaarder te maken, zoals een **informatietool autobranche** die specifiek ingaat op het herkennen van ondermijning binnen deze branche. Of de informatieproducten uit het onderzoek **Red Flags bij criminele inmenging** om het bewustzijn van ondernemers te vergroten.

De toolbox is beschikbaar gesteld via het Kennisplatform Ondermijning (KPO). Ook op het **Platform Veilig Ondernemen Brabant-Zeeland** staan diverse handvatten die kunnen bijdragen om ondermijnende criminaliteit op bedrijventerreinen aan te pakken.